

Osmanlı' da Çocuklar Eğitime Ne Zaman Başlardı?

Osmanlı zamanında çocuk eğitimi 4 yıl, 4 ay, 4 günlükken başlardı. Çocuk için itinalı bir tören hazırlanırdı. Bütün aile okula başlama töreninin yapılacağı gün hava aydınlanmadan kalkardı. Yeni elbiseler giydirilen çocuk mücevherler ya da parıltılı taşlarla süslenir; boynuna da işlemeli Kuran cüz kesesi asılırdı. Daha sonra da Eyüpsultan ve Fatih türbeleri ziyaret edilirdi.

Aile türbe ziyaretinden döndükten sonra mektebin diğer çocukları okula başlayacak arkadaşlarını evinden alarak ilahi ve aminlerle götürmek için eve gelirlerdi. Çocukların okula törenle başlamalarına 'Amin Alayı' veya 'Bed-i Besmele' denirdi.

Okula gidecek çocuk evin önünde kendisini bekleyen süslenmiş ata bindikten sonra tören başlardı.

İlahiciler hep bir ağızdan “

Tövbe edelim zenbimize /

Tövbe ilallah ya Allah /

Lütfunla bize merhamet eyle /

Aman Allah ya Allah”

dedikten sonra onları amincilerin “Amin amin” sözleri takip ederdi.

Çocuk ata bindirildikten sonra Amin Alayı yürümeye başlardı.

Alayın en önünde atlas yastık üzerinde sırmalı cüz kesesiyle elifba taşınırdı. Arkasından da başının üzerinde çocuğun okulda oturacağı minder ve elifbayı koyacağı rahleyi taşıyan birisi giderdi. Bu iki kişiyi ata binmiş çocuk takip eder arkasından da mektep hocası hocaların yardımcılarını ilahiciler ve aminciler gelirdi.

Bu merasime bütün akrabalar, ahbablar, mahalle halkı davet edilirdi...

Amin alayı ilahiler eşliğinde okulun önüne gelince okul hocasının yardımcılarında biri öğrenciyi elinden tutarak okula götürürdü. Mektepten içeri giren çocuk hocasının elini öptükten sonra kendisinden önce içeri alınmış ve hocaların karşısında bulunan minderine otururdu....

Besmele çeken hoca cüzde alfabenin ilk harfi olan 'Elif'i göstererek harfin adını yüksek sesle söylerdi. Ardından da "Bugünlük dersin bu kadar..." derdi...

Fatihler , Kanuniler nasıl yetiştirildi diyorlar?

İşte böyle yetişti...

Düşünürsek hem eğitime verilen kıymet, heveslendirmek, sevidirmek...

Hem de küçücük de olsalar onlara ne kadar önem vermişler...

Kendisi için bu kadar hazırlığı gören çocuk kendinin de bir birey olduğunu hissetmez mi? Böyle başlayan çocuk okuldan kaçır mı yoksa benimde sıram gelse de gitsem mi der acaba...

Kanuni Sultan Süleyman'ın ölümünde Osmanlı Devleti'nin sınırlarını gösteren harita